

Законі також зазначається, що державні стандарти на питну воду переглядаються один раз за п'ять років з метою врахування та впровадження новітніх наукових досягнень у сфері впливу забруднюючих речовин на здоров'я людей.

Отже, виходячи з вище написаного, ми можемо зробити певний висновок стосовно того, що в нас існує непогана нормативно-правова база, стосовно якості питної води в Україні. Але, як і в кожній справі, є свої певні недоліки та прогалини, які неможливо всі попередити. Перший з них – це менталітет нашої країни і громадян. Нажаль, він побудований таким чином, що не кожна людина розуміє значимість води в нашому житті, а отже може спокійно власноруч забруднювати навколишнє середовище. Друге – це те, що хоч в нас і є законодавство, яке допомагає у вирішенні питань, але по факту воно не працює, а остання офіційна статистика, яка проводилась, була ще в 2014 році, хоча по закону повинно проводитись кожен рік. Ну і по третє, актуальне в наш час, – це те, що зараз в країні банально не вистачає коштів на проведення тих самих експертиз та якісних перевірок. Тому, вважаємо, що комплекс всіх цих проблем призвів до даного скрутного становище, яке потрібно неодмінно змінювати.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Водний кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 24. – Ст. 189.

3. Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення: Закон України в редакції від 18 травня 2017 р. № 2047-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2918-14>

УДК 340.13:334.722:347.7(043.2)

Ніколенко М. І., студентка,
Факультет історії та права,
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький
Науковий керівник: Манжула А. А., д.ю.н., доцент

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Незважаючи на те, що основним нормативним актом – Конституцією України – для всіх громадян України встановлені рівні загальні права і обов'язки, держава виділяє певні категорії громадян, для яких встановлюється спеціальний правовий режим

щодо їх правосуб'єктності завдяки їх статусу. Це, зокрема, стосується осіб, які обіймають певні посади в органах виконавчої влади, є військовослужбовцями, народними депутатами та ін. Крім того, діють обмеження і щодо ведення певного виду діяльності, прерогатива на здійснення якої належить державі [4].

Загальним правилом для всіх фізичних і юридичних осіб встановлено, що здійснення діяльності, яка містить ознаки підприємницької, можливе тільки за умови обов'язкової легалізації такої діяльності і особи, яка її здійснює. Інакше здійснення підприємництва, спочатку без державної реєстрації, а потім і без подальшої легалізації у випадках, передбачених законом, переслідується в адміністративному, а в деяких випадках – і в кримінальному порядку. Крім того, для юридичних осіб необхідна вказівка на заняття ними торговельною діяльністю у власних установчих документах.

Не є винятком і заняття торговельною діяльністю. Для неї також діє дозвільна система, яка встановлена державою. Основною відмінністю від легалізації підприємницької діяльності є те, що не всі суб'єкти торговельної діяльності (незважаючи на схожість заборон і обмежень, накладених державою на підприємців і торговців) підлягають обов'язковій державній реєстрації і відповідно не підлягають і подальшій процедурі легалізації, характерній для суб'єктів підприємницької діяльності.

У загальному випадку легалізацію розглядають як узаконення або надання законної сили, перехід на легальне становище. Це означає, що для того, щоб особа одержала законний статус торговця, вона повинна у встановленому законом порядку виконати всі необхідні для цього умови [4].

Легалізація здійснюється за таких умов, як:

а) державна реєстрація – здійснюють суб'єкти, торговельна діяльність яких має ознаки підприємницької або господарської діяльності відповідно до ст. 42 і ст. 58 Господарського кодексу України (далі – ГК України) [1], де в ст. 58 вказані основи державної реєстрації суб'єкта господарської діяльності, під якою згідно зі ст. 3 цього ж Кодексу розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, яка спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт або надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність; Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» від 15 травня 2003 р. [6];

б) ліцензування – суб'єкти торгівлі здійснюють діяльність, що міститься в ст. 9 Закону України «Про ліцензування певних видів

господарської діяльності» від 1 червня 2000 р. [5] та інших спеціальних нормативних актах;

в) патентування – суб'єкти торгівлі здійснюють діяльність, яка міститься в Законі України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» від 23 березня 1996 р. [7];

г) сертифікація – відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) «Про стандартизацію і сертифікацію» від 10 травня 1993 р. [10] та іншими нормативними актами, що регулюють дану сферу легалізації тощо.

На жаль, постає проблема, що не всі суб'єкти підприємницької (тобто торговельної) діяльності проявляють бажання зареєструвати свій прибуток у законному порядку, так як їм краще відмивати ці гроші.

Однак, якщо суб'єкт немає реєстрації, то це – незаконна діяльність, за якою настає адміністративна (наприклад – ст. 160 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУПАП) [3] та кримінальна відповідальність. Щодо порядку проведення реєстрації суб'єктів підприємницької (торговельної) діяльності, то як правило торговельну діяльність здійснюють торговці, які зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності у встановленому чинним законодавством порядку [4].

Отже, процедура легалізації майбутніх суб'єктів підприємницької діяльності починається з державної реєстрації. Реєстрація одночасно є початком офіційних публічно-правових відносин майбутнього підприємця з державними органами. Причому, якщо при державній реєстрації перші є носіями прав, то другі (реєстраційні органи) є носіями обов'язків і при дотриманні всіх передбачених законом вимог не мають права відмовити в реєстрації особі, яка в установленому порядку за цим звернулася [4].

При цьому держава при реєстрації має на меті наступне: внесення підприємця в Реєстр суб'єктів підприємницької діяльності та отримання інформації про підприємця і можливість встановлення певного контролю за ним, розробка стратегії підприємництва (політики того або іншого виду підприємницької діяльності (торговельної діяльності) і т. ін.

Окрім законів і підзаконних актів, що регулюють підприємництво, торгова діяльність в Україні регулюється великою кількістю спеціальних нормативних актів, у яких відображається специфіка торгівлі.

Це Закони України «Про захист прав споживачів» від 12 травня 1991 р. [8], «Про забезпечення санітарного і епідеміологічного

благополуччя населення» від 24 лютого 1994 р. [11] «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» від 23 березня 1996 р. [7], «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. [9] та інші, а також багатьма підзаконними актами, такими як Постанова КМУ від «Про порядок заняття торговою діяльністю і правилах торгового обслуговування населення» від 8 лютого 1995 р. (нині втратив чинність), інструкціями про порядок видачі ліцензії на право заняття торговельною діяльністю й іншими.

Деякі з цих нормативних актів безпосередньо регулюють правовий статус роздрібних торговельних підприємств і, у тому числі, порядок легалізації їх діяльності.

Проте в даний час питання правового регулювання реєстрації суб'єктів підприємницької і торгової діяльності, в тому числі підприємств торгівлі, є дискусійним. По-перше, як було відзначено в попередніх розділах, немає єдиної думки в Господарському кодексу щодо організаційно-правових форм суб'єктів підприємницької діяльності, а по-друге, немає єдиної думки з питання їх державної реєстрації.

Законодавство України встановлює обов'язкову процедуру державної реєстрації суб'єктів господарської діяльності, згідно з положенням Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців», термін реєстрації становить 3 дні [6], а ГК України встановлює термін реєстрації 10 днів [1].

Також, важливим етапом легалізації торговельного підприємства є отримання необхідних для здійснення торгової діяльності спеціальних дозволів (ліцензій). Ліцензування як юридичний механізм регулюється рядом нормативних актів.

Отже, можна зробити висновок, що легалізація (тобто узаконення) торговельної діяльності створена для того, аби суб'єкти підприємницької діяльності не відмивали гроші, а платили податок державі, та для того, щоб кожен підприємець законно займався торговельною діяльністю, щоби в країні був лад та порядок, бо якщо кожен громадянин буде незаконно займатися торговельною діяльністю і не платити податок державі, тоді це буде безлад, та також несеться адміністративна та кримінальна відповідальність.

Таким чином, легалізація торговельної діяльності (тобто державна реєстрація) обов'язкова.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
2. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – додаток до № 51. – Ст. 1122.
4. Предпринимательское право Украины: учебник / Р. Б. Шишка, А. М. Сытник, В. Н. Левков и др. / под общ. ред. Р. Б. Шишки. – Х.: Эспада. – 2001. – С. 162.
5. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 36. – Ст. 293.
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263.
7. Про патентування деяких видів підприємницької діяльності: Закон України від 23 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 20. – Ст. 82.
8. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 30. – Ст. 379.
9. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
10. Про стандартизацію і сертифікацію: Декрет Кабінету Міністрів України від 10 травня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 27. – Ст. 289.
11. Про забезпечення санітарного і епідеміологічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 27. – Ст. 218.

УДК 347.12(043.2)

Подлісник І. С., студент,
Економіко-правовий факультет,
Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, м. Одеса
Науковий керівник: Стукаленко О. В., д.ю.н., доцент

НОТАТКИ ДО ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТУРОПЕРАТОРА ПО ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ АВІАЦІЙНИМ ТРАНСПОРТОМ

Правовим підґрунтям відповідальності туроператора по договору про надання туристичних послуг є Цивільний кодекс України (далі – ЦК України). Загальні правові наслідки порушення зобов'язань в зазначеній сфері визначено в ст. 611 ЦК України [1], а спеціальні правові наслідки передбачаються спеціальними нормативними актами: а) Господарським кодексом України (сфера регулювання взаємовідносин туроператора та турагента) (ст. 296)